

2020AC61

DATUM	27-10-2020
AAN	Leden van Provinciale Staten
VAN	Robert Strijk
DOORKIESNUMMER	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
ONDERWERP	Vragen uit FAC m.b.t. OVT-trap Stationsgebied

Inleiding

In de Financiële Audit Commissie zijn vragen gesteld over de trap in de Openbaar Vervoer Terminal (OVT) in het Stationsgebied. Voorafgaand aan de beantwoording van de vragen geven wij u, ter voorkoming van mogelijke verwarring over de gebruikte terminologie, achtergrondinformatie over de financiën van de trap.

Om te komen tot financiële dekking van de totale meerkosten van de Uithoflijn ad 83,869 miljoen, hebben provincie en gemeente in 2018 in de Stuurgroep Uithoflijn nadere afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in de allonge II op de Bestuursovereenkomst Uithoflijn.

In de allonge II is per opgevoerde meerwerkpost aangegeven wie de opdrachtgever is. De trap in het station betreft één van deze posten en de provincie en gemeente kwamen overeen dat de gemeente hiervoor de opdrachtgever en voorlopig eigenaar is. In de allonge werd ook een verdeelsleutel overeengekomen voor het totaal van alle meerkosten en verdragingskosten ten behoeve van de traminfrastructuur. De afgesproken verdeelsleutel is dat de provincie Utrecht 76% van de meerkosten betaalt en de gemeente 24%.

Er kwam daarna een operationele en boekhoudkundige complexiteit bij. Vanwege de planning en fasering van het project Uithoflijn was het efficiënter dat de trap integraal werd meegenomen in de werkzaamheden van de realisatie van de Uithoflijn. De gemeente heeft daarom de trap bijbesteld bij de POUHL die vervolgens de opdracht heeft verleend aan BAM voor het realiseren daarvan. Om deze reden is de betaling van de trap in eerste instantie ook via de provinciale boekhouding gelopen. In gewone mensentaal zou je zeggen dat de provincie de OVT-trap feitelijk heeft voorgeschoten.

Jaarrekeningen

PwC heeft de jaarrekeningen over 2018 en 2019 gecontroleerd. In de door EY in 2017 geconstateerde onzekerheden in de jaarrekening was ook de betaling van de trap van de gemeente Utrecht opgenomen. EY was van mening dat er sprake was van een afwijkende opdrachtverstrekking en dat er onvoldoende onderbouwing beschikbaar was bij de provincie dat de BAM als opdrachtnemer haar werkzaamheden naar behoren had geleverd (de zogenaamde prestatieverklaring).

PwC heeft in 2018/2019 geconstateerd dat de trap feitelijk in opdracht van de gemeente is gerealiseerd en dat er dus weliswaar sprake is van een afwijkende opdrachtverstrekking maar geen sprake van een ontbrekende prestatieverklaring. Die prestatieverklaring is namelijk door de gemeente Utrecht verstrekt. De provincie heeft de trap bij de jaarrekening 2018 uit de materiële vaste activa van de provincie geboekt en deze als vordering op de gemeente Utrecht opgevoerd. Daarmee verviel voor wat betreft de OVT-trap de onzekerheid voor de provincie Utrecht. De gemeente heeft een factuur ontvangen van de projectorganisatie voor deze trap van afgerond 2,3 miljoen.

Vragen de trap in het Utrechtse stationsgebied, rondvraag FAC 14/10/2020:

Vragen PVV:

Vraag 1:

In de gemeenteraad van Utrecht zijn vragen gesteld over “de trap van 1,9 miljoen”. De vragen én de antwoorden zijn hier te vinden:

<https://online.ibabs.eu/ibabsapi/publicdownload.aspx?site=Utrecht&id=4b7cc4f6-63a1-4490-901f-96c901941365>

Van de antwoorden is geen chocolade te maken. Onze perceptie was dat die 1,9 miljoen volledige in rekening zou worden gebracht bij de gemeente. Vanzelfsprekend zou dat dan ook gelden voor eventueel meerwerk.

De antwoorden laten echter volop ruimte voor andere interpretaties. Hoe ziet GS en onze accountant dat?

Antwoord 1:

Wij zien geen ruimte voor andere interpretaties.

Wij kunnen ons gezien de relatief complexe opdrachtverlening en administratieve verwerking wel voorstellen dat de beantwoording van de vragen van de gemeenteraad niet direct duidelijk is. De gemeente is de opdrachtgever van de OVT-trap en de kosten van de trap en het meerwerk worden volledig in rekening gebracht bij de gemeente Utrecht. Daarnaast is de trap ook onderdeel van de afspraken die gemeente en provincie hebben gemaakt over het dekken van de totale meerkosten van de Uithoflijn zoals vastgelegd in allonge II van de Bestuursovereenkomst.

Vraag 2:

Bij herhaling heeft de PVV-fractie aandacht gevraagd voor de rol die PS heeft als controleur van het bestuur van de provincie. Klaarblijkelijk is de ernst van de situatie, met name op de financiële afdeling, nooit echt tot PS doorgedrongen, terwijl de accountant toch op de hoogte zou moeten zijn geweest van die situatie.

Hoe zorgen wij er nu met de accountant samen voor dat er in vergelijkbare situaties wél tijdig PS in kennis wordt gesteld van het disfunctioneren van (een deel van) de organisatie? Dan kunnen wij onze rol oppakken en verdere escalatie of verslechtering voorkomen.

Antwoord 2:

In de inleiding hebben wij geschetst hoe het proces met de jaarrekening is verlopen. De accountant ondersteunt Provinciale Staten bij het uitvoeren van haar controlerende taken.

EY heeft in 2017 voor de OVT-trap onzekerheden geconstateerd (niet te verwarren met onrechtmatigheden), omdat zij van mening was dat zij onvoldoende controle informatie tot haar beschikking had om vast te stellen dat de jaarrekening geen materiele fout bevatte. PwC heeft dit in 2018/2019 teruggedraaid omdat de trap niet van de provincie is. In het accountantsverslag 2018 en 2019 van PwC wordt melding gedaan van de financiële afwikkeling van de onzekerheden.

Op het meer algemene deel van uw vraag die gaat over de samenwerking van de extern accountant met PS is de accountant tijdens de FAC van 14 oktober ingegaan. Een belangrijk instrument is het accountantsverslag dat de accountant jaarlijks opstelt en waarin zij haar controlebevindingen deelt met PS.

Vragen FvD en SP:

In het accountantsverslag over 2018 geeft de accountant aan dat in de €12,2 miljoen aan onzekerheden over de Uithoflijn een trap zit van €1,9 miljoen die is besteld door de gemeente Utrecht en ook betaald gaat worden door de gemeente Utrecht. In een brief van 14 juli geeft GS aan in antwoord op gerezen vragen in de FAC van 13 juli 2020 dat de trap van €1,9 miljoen als vordering aan de gemeente Utrecht geboekt staat.

In de brief van 14 juli staat verder dat: “Deze trap is zal worden vergoed door de gemeente Utrecht” Ook staat onderaan: “De bijdrage van de gemeente Utrecht is reeds in voorgaande jaren al ontvangen.”

In de gemeenteraad van Utrecht zijn vragen gesteld over deze zelfde trap. Uit antwoorden op deze vragen blijkt dat de gemeente de trap als onderdeel van het project Uithoflijn ziet

<https://online.ibabs.eu/ibabsapi/publicdownload.aspx?site=Utrecht&id=4b7cc4f6-63a1-4490-901f-96c901941365>

En bij nadere lezing, interpreteer ik de antwoorden op de vragen dat provincie mee gaat betalen aan de trap wat in ieder geval niet overeenkomt met wat de provincie en de accountant van de provincie schrijft. Ook blijkt dat de trap duurder is dan wat de accountant in haar verslag schrijft.

Wij hebben nu de volgende vragen aan de accountant:

De vragen aan de accountant zijn reeds beantwoord door de accountant in de FAC van 14 oktober 2020. En daarmee afgedaan.

Vragen aan GS

Vraag 1:

Als de factuur nog niet verstuurd is wanneer gaat GS die versturen?

Antwoord 1:

De factuur voor de trap in de OV terminal is 15 oktober 2020 verzonden. Dit vond plaats in het licht van de afrekening tussen POUHL en de Projectorganisatie Stationsgebied.

U verwijst bij uw vraag naar de brief van 14 juli 2020. Dit was formeel een memorandum aan de leden van de Statencommissie FAC met de datum 14 juli 2020 en is gevoegd bij de stukken van de FAC op 16 juli 2020.

In dit memorandum staat: *“Deze trap is zal worden vergoed door gemeente Utrecht”*. Ook staat onderaan: *“De bijdrage van de gemeente Utrecht is reeds in voorgaande jaren al ontvangen”*.

Met de ontvangen bijdrage wordt gerefereerd aan de totale financiële bijdrage van de gemeente in het kader van de afspraken uit de eerste allonge van de Bestuursovereenkomst Uithoflijn.

Vraag 2:

Als de factuur al wel verstuurd is maar nog niet betaald, wanneer gaat de stad Utrecht deze factuur betalen?

Antwoord 2:

Zoals gesteld bij het antwoord op vraag 1 is de factuur 15 oktober 2020 verzonden en heeft deze een vervaldatum van 14 november. Het is aan de debiteur om deze binnen de daartoe gegeven (wettelijke) termijnen te betalen. De bewaking hierop loopt bij de provincie via het reguliere debiteurenbeheer.

Vraag 3:

Heeft GS de vragen en antwoorden door fracties in de stad Utrecht gesteld, gezien en gelezen naar aanleiding van de trap?

Antwoord 3:

Ja, wij hebben de vragen en antwoorden gezien. Wij kunnen ons inhoudelijk vinden in de beantwoording van de vragen. Zoals blijkt uit onze inleiding aan het begin is het echter een complex verhaal en de antwoorden van de stad Utrecht worden vanuit een ander perspectief beantwoord (dekking versus betaling).

Vraag 4:

Deelt GS de mening dat de stad Utrecht stelt dat de provincie mee moet betalen aan de trap?

Antwoord 4:

Ja, De trap komt weliswaar als meerwerk geheel voor rekening en eigendom van de stad Utrecht. Maar aangezien uiteindelijk al het meerwerk van de provincie Utrecht en de gemeente Utrecht bij elkaar zijn opgeteld en onderling zijn verdeeld op basis van de verdeelsleutel 76% voor de provincie en 24% voor de gemeente Utrecht, kan je ook stellen dat de provincie 76% meebetaalt aan de trap. Dit is ook het antwoord van B&W van de stad Utrecht op de schriftelijke vragen.

Voor de volledigheid merken we hierbij nog het volgende op:

De vraag of de provincie Utrecht meebetaalt aan het meerwerk was niet de essentie van de vraag van de SP bij de jaarstukken 2018 die leidde tot het memorandum van 14 juli 2020.

Hier ging het om de vraag of de trap mee moest tellen in de onzekerheden over de onderbouwing van geleverde prestaties in het project Uithoflijn? En of er na de correctie bij de jaarrekening 2018 nu geen onzekerheid was ontstaan bij de jaarstukken van de stad Utrecht? Aangezien de trap eigendom is van de gemeente Utrecht en daar de prestatieverantwoording is afgelegd, heeft PwC aangegeven dat dit onderdeel niet langer meetelt in het totaal van de onzekerheden. In het antwoord op vraag 2 van de schriftelijke vragen van raadsleden geeft het college van B&W aan dat de prestatie voor het leveren van de trap is geleverd conform de afspraken van de Projectorganisatie Stationsgebied en projectorganisatie Uithoflijn.

Vraag 5:

Als het antwoord ja is, blijft GS dan bij het standpunt dat de trap door de stad Utrecht betaald moet worden?

Antwoord 5:

Ja, de provincie blijft van mening dat de trap betaald moet worden door de gemeente Utrecht. Zoals bij de inleiding aangegeven heeft de provincie de trap als het ware 'voorgeschoten', maar komt die voor rekening en eigendom van de stad. De verrekening van de bijdrage van gemeente en provincie aan het totale meerwerk via de sleutel 24% : 76% vindt los daarvan plaats via de afrekening die overeen is gekomen in de allonge II.